

JÜRGENSTEIN, Anton Tõnis, ajakirjanik ja kultuuritegelane. Sünd. 1. XI 1861 Ristla t. Vana-Vändra v. Pärnum.; vanemad — taluomanik Gustav J. ja Ann (Tõnismann); abielus Alide Hermine Annette Emberg'iga 1890. a-st. — Õppis V.-Vändra klk.-k. 1873—75, kodus 1875/76, Kodavere klk.-k. 1876—78, Valga õp.-sem. 1878—82, mil lõpetas selle. — Abiõp. Kärü klk.-k. 1882—83; koduõp. Orajõel, ühtlasi vallakirjutaja k. t. 1883—85; Vändra klk.-k. õp. ja juh. 1885—1905; „Post.“ toimetuses tegev, hiljemini vastut. toimetajana vähemate vaheagadega 1906—29. — Vene II riigivolikogu l. 1907; I ja II Riigikogu l.; olnud asutaja ja juh. l. kohal. põllum., karskus- ja teistes s-ides Vändras; laialdaselt tegev Tartus; olnud seal „Karskuse Sõbra“ esim., E. Nooresoo Kasvat. S-i abiesim., kuratoomiumi l. ja ajuti esim., „Vanemuise“ teatritoimk. l. 1908—20, „Vanemuise“ esim. 1914—20; E. Kirj. S-i juh. l. algusest peale, kirjatoimet. 1907—14, abiesim. 1914—22, esim. 1924—29; Kultuurkapitali nõuk. l. 1929. a-ni; peale selle olnud Tartu E. Põllum. S-i juh. l., T. I L.- ja H. Üh-se nõuk. l. ja esim., T. E. Majand. Üh-se juh. l. ja esim. j. m. — Avaldanud raamatud *Erapooletumad mõtted* (1882), *Vändra jutumees I* (1883), *Juta* (näidend, 1886, II tr. 1914), *Postimees 1857—1907* (juubelialbum, 1907), *Arvustusl. kirjatööd* (1919), *Goethe Fausti tõlge* (1920), *Huvitav peatükk E. minevikust* (1921), *Nipetnäpet E. kaugem. ja lähem. minevikust* (1923), *C. R. Jakobsoni elu ja töö* (1925), *Minu mälestused I—II* (1926—27); peale selle teinud rohkesti kaastööd eesti ja saksa ajakirjandusele; ilmutanud artikleid E. kirjanduse ja riiklikkude olude kohta saksa, rootsi, soome perioodil. väljaannetes, leksikonides ning koguteostes; teotsenud ka arvustajana. — Polit.: rahvaerak. — Alal. asuk.: Tartu.

JÜRINE, Tõnis, advokaat. Sünd. 22. II 1873 Jürine t. Viiratsi v. Viljandim.; vanemad — talurentnik Jaan J. ja Reet (Rüütel); abielus Edith Schlaff'iga 1922. a-st. — Õppis Viiratsi v.-k. 1883—84, Viljandi klk.-k. 1885—86, V. l.-k. 1887—89, H. Treffneri eragüm. Tartus 1891, Pärnu güm. 1893—95, Demidov'i juriidil. lütseumis Jaroslavis 1896—1900, mil lõpetas selle cand. jur. astmega. — Kohtuameti kand.

Jaroslavis ja Tall-s 1900—01; advokaat Viljandis 1901—03; talurahvaasjade komissar Haapsalus 1903—07; vandeadv. Tallinnas 1907—14; ohvitserina maailmasõjas 1914—15, mil sai raskesti haavata; vandeadv. Tall-s 1916—18 ja 1919. a-st; sõjaministri abi ja k. t. 1918—19. — Vene II riigivolik. l. Eesti-maalt 1907; olnud Viljandi Põllum. S-i abiesim.; Tall-s Vastast. Krediidüh-se ja „Estoonia“ teatrimaja o./ü. nõuk. l., „Estoonia“ s-i juh. l.; Aleksandri k. kuratoomiumi l. 1916—18; osa võtnud E. omaval. maksmapaneku seaduste väljatöötamisest Vene ajut. valitsuse juures 1917; Talurahva Liidu organiseerijaid Põhja-Eestis 1917. — Polit.: rahvaerak. — Alal. asuk.: Tall.

JÜRISSE, Voldemar, viiuldaja. Sünd. 17. V 1889 Tall-s majaomaniku Jaan J. pojana. — Õppis Tall. l.-k., Peterburi konservatooriumi viiulikl. 1906—12. — Oli „Vanemuise“ orkestri kontsertmeister 1910; tegev muusikariistade tehases Kaasani lähedal 1912—14; maailmasõja ajal sõjaväes muusikajuht; „Estoonia“ orkestri esimene viiuldaja 1920. a-st; olnud suviti Haapsalu linnaorkestri juh. — E. Orkestrantide Üh. esim., abiesim. ja juh. l. 1920. a-st. — Alal. asuk.: Tall.

JÜRMAN, August, agronoom ja politikategelane. Sünd. 23. VIII 1887 Koigi v. Järvam.; vanemad — taluomanik Mart J. ja Mari (Tamm); vallaline. — Õppis Koigi v.-k., Paide l.-k., H. Treffneri eragüm., põllumajandust Königsbergi ülik., mille lõpetas 1914. — Töötas üliõpilasena Põhja-Liivimaa Põllum. Kesks-i juures agronoomil. abiandmise alal; Pärnumaa agronoom 1917—18; Pärnu maavalitsuse põllumajand.-osak. juh. 1918; Ajut. Valitsuse komissar Pärnumaal 1919, mis ametis organiseeris kaitset enamlaste vastu; Asutava Kogu l. E. Maarahva Liidu nimekirja järele; I, II, III ja IV Riigikogu l.; töötanud seal peamiselt riigieelarve ja rahanduse komides; II Riigikogu vanem abiesim.; Riigik. delegatsioon juht Poolasse 1925; teedeminister O. Strandman'i kabinetis 1929. a-st. — Oli E. Maarahva Liidu, pärastise põllum. kogude erak. asutajaid 1917; E. iseseisvuse välja kuulutajaid Pärnus 23. veebr. 1918; Üleriikl. Põllumeeste Esituse juh. esim. erakonna tekkimisest alates; E. Põl-